

Les Polítiques de Cohesió de la Unió Europea a l'àrea metropolitana de Barcelona

El rol de les ciutats i àrees metropolitanes en la política de cohesió
IBEI, 23 de novembre 2021

Marc Martí-Costa (marc.marti@uab.cat)

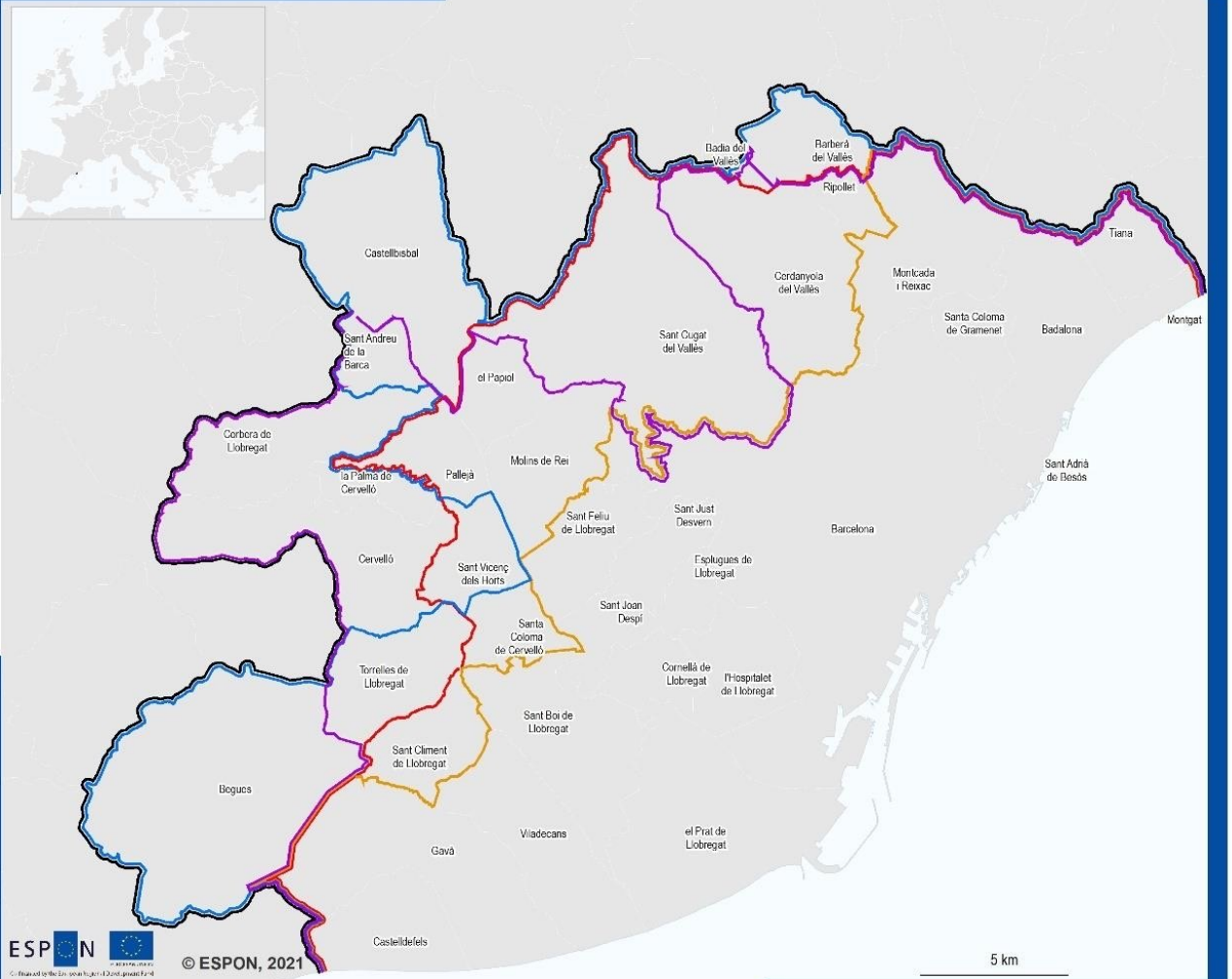
Vittorio Galletto (Vittorio.galletto@uab.cat)

Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona IERMB

National/regional level	Metropolitan level
	1970
	1974
Statute of Autonomy of Catalonia grants the capacity to create metropolitan (and other functional areas) entities by the Catalan government.	Metropolitan Corporation of Barcelona.
	1979
	1980
Law 7/1985 of Local Governments grants Autonomous Communities the capacity to create of metropolitan entities.	Dissolution of the Metropolitan Corporation of Barcelona. Creation of two sectoral entities: Metropolitan Entity for Transport, Metropolitan Entity of Water and Waste Treatment. Creation of the Association of Municipalities of the Metropolitan Area.
	1985
	1987
	1990
	1997
	Creation of the Metropolitan Transport Authority which own collective public transport services for more than 300 municipalities.
	1999
Recovery of the metropolitan agenda. Left-wing coalition government in Catalonia, led by the former mayor of Barcelona.	
	2003
	2000
New Statute of Autonomy of Catalonia.	
	2006
Agreement for State transfers for metropolitan beaches' maintenance. Since then these transfers has never been made by central government authorities.	
	2010
	2011
	Establishment of the AMB.
	2020

Evolution of metropolitan consolidation in the metropolitan area of Barcelona

ESPON

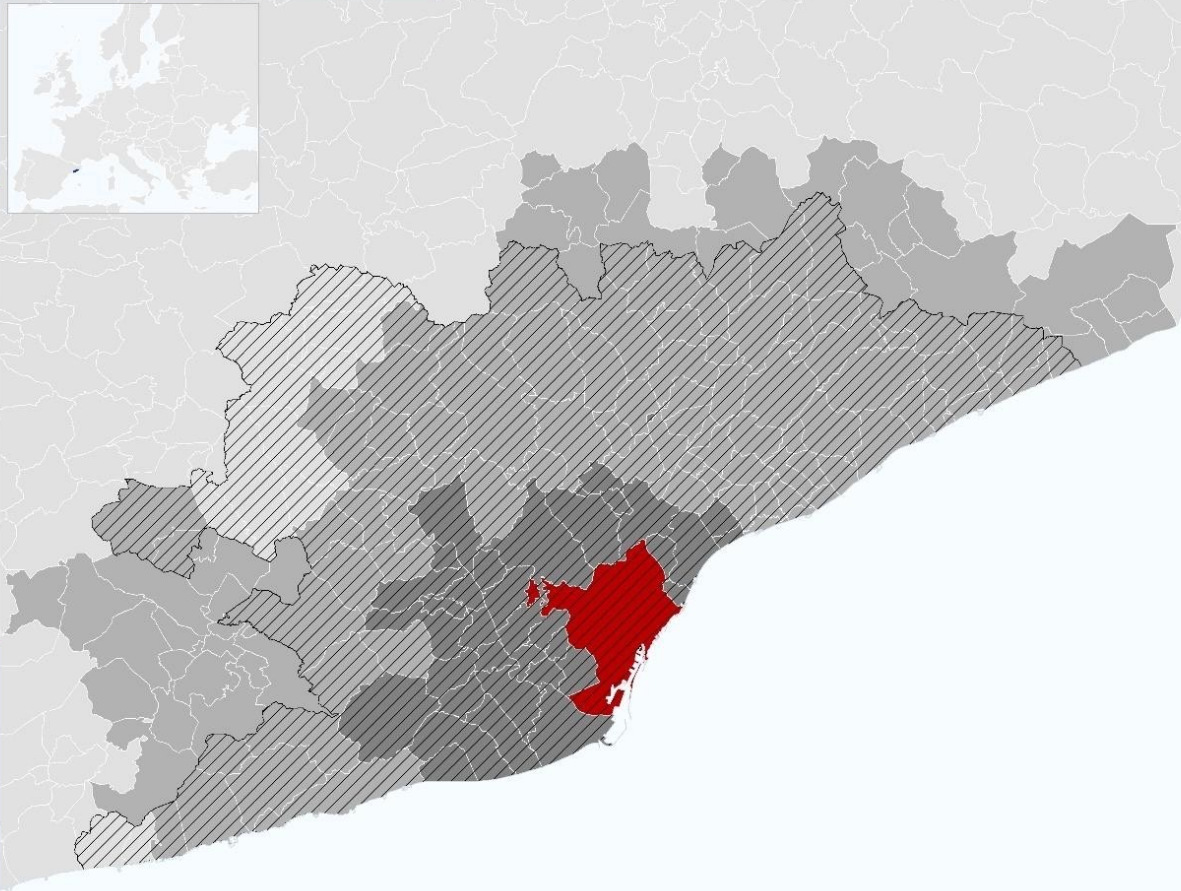
© ESPON, 2021

5 km

- Metropolitan Area of Barcelona (2011)
- Association of Municipalities of the Metropolitan Area (1987)
- Metropolitan Entity of Water and Waste Treatment (1987)
- Metropolitan Entity for Transport (1987)
- Metropolitan Corporation of Barcelona (1974)

Territorial level: LAU2 (version 2016)
 Source: ESPON METRO, 2020
 Origin of data: Eurostat and national statistical offices, 2020
 © Metropolitan Area of Barcelona for administrative boundaries

Barcelona metropolitan area

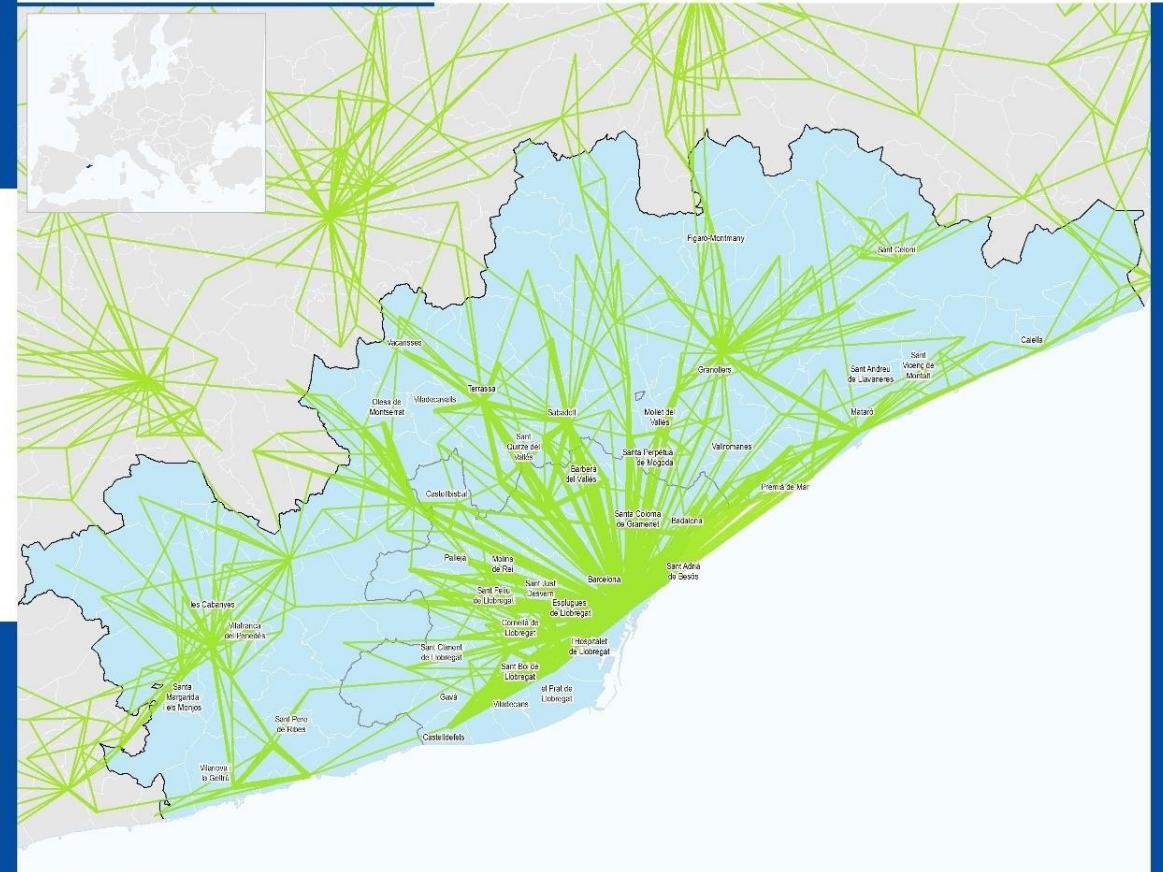

ESPON   © ESPON, 2021

- FUA of Barcelona
- Barcelona
- Metropolitan Area of Barcelona
- Metropolitan Region of Barcelona
- Other municipalities

Territorial level: LAU2 (version 2016)
Source: ESPON METRO, 2020
Origin of data: Eurostat and national statistical offices, 2020
Metropolitan Region of Barcelona for administrative boundaries

Labour mobility flows: the larger metropolitan functional area of Barcelona

ESPON   © ESPON, 2021

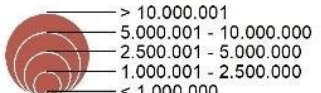
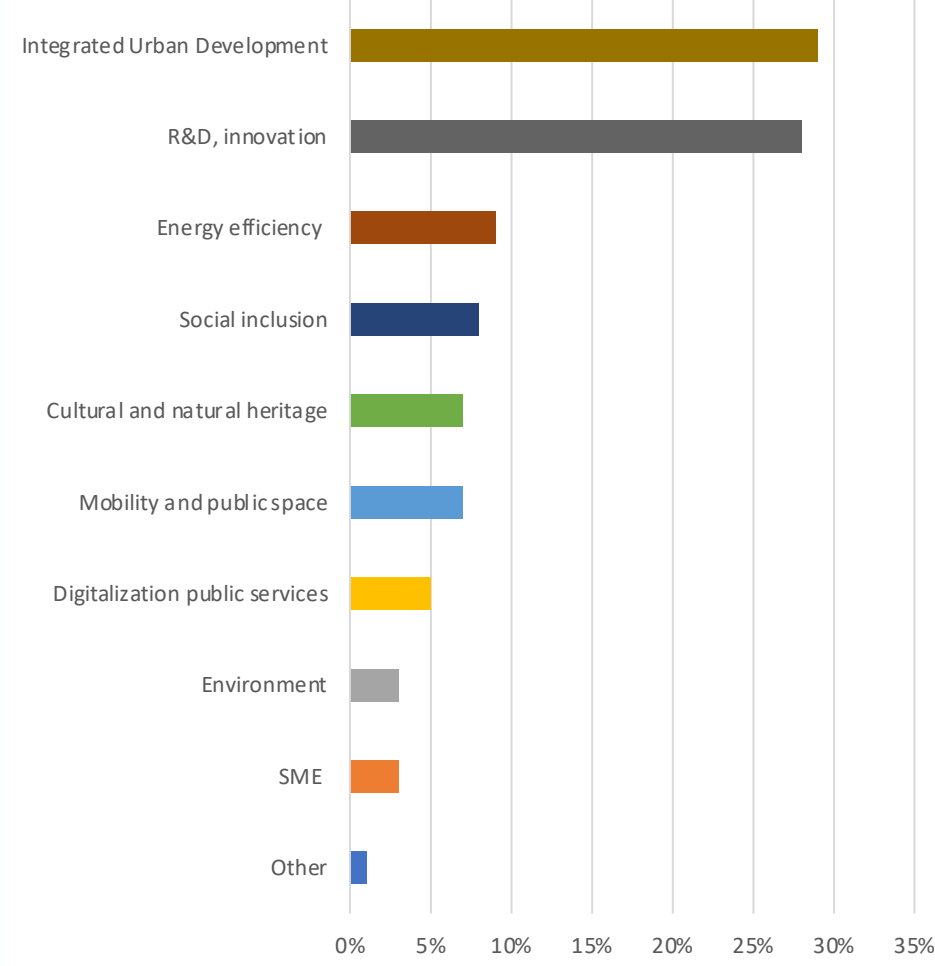
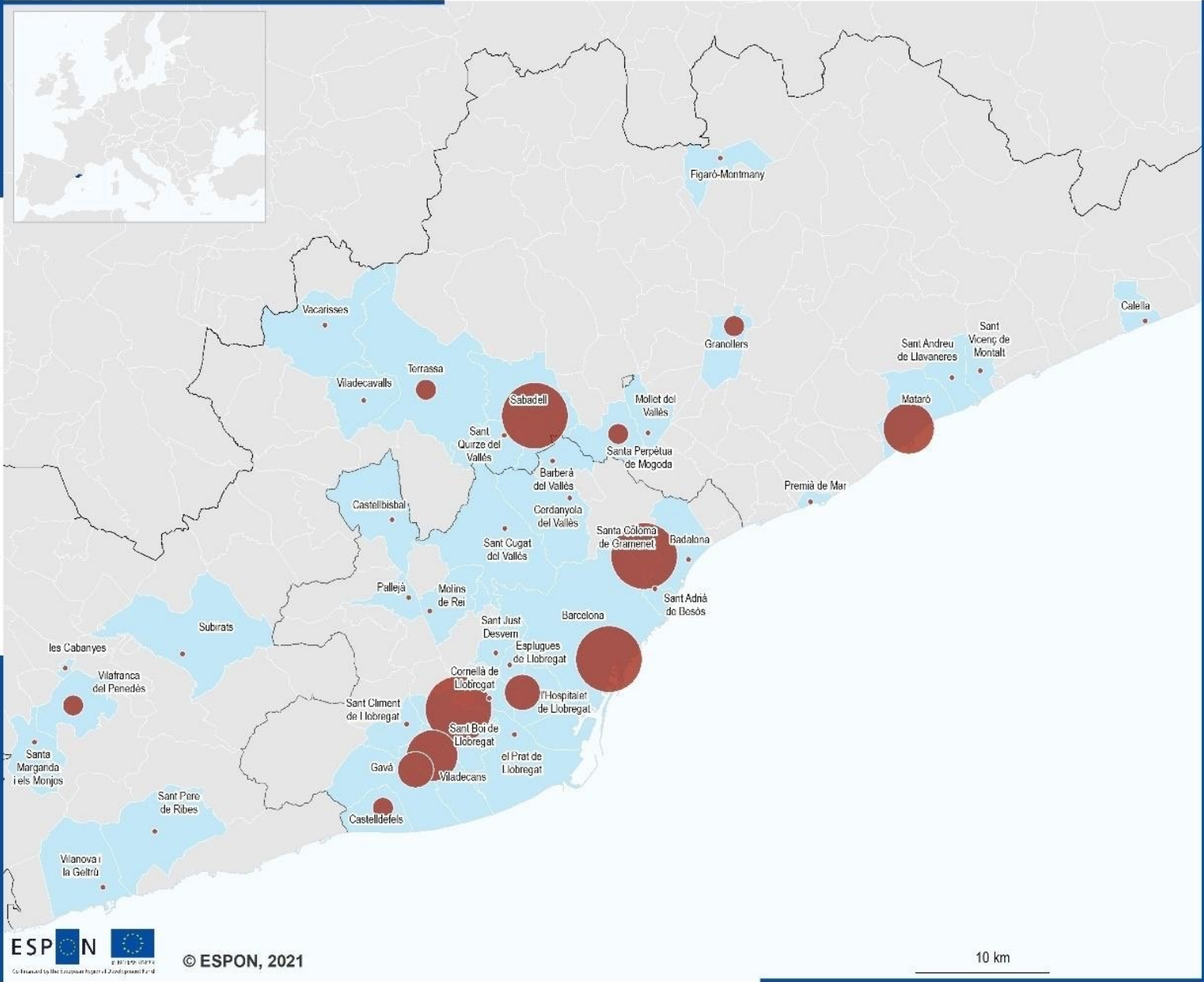
- Workers**
- Less than 500
  - From 501 to 1,000
  - From 1,000 to 5,000
  - More than 5,000
  - Metropolitan region municipalities
  - Other municipalities

Territorial level: LAU2 (version 2016)
Source: ESPON METRO, 2020
Origin of data: Eurostat and national statistical offices, 2020
Metropolitan Region of Barcelona for administrative boundaries

ERDF co-funded programmes and projects accessible for metropolitan municipalities

	Fund / Programme	Managing authority	Intermediate body	Beneficiary / implementor
ROP Agreement Generalitat- AMB	ERDF ROP	National government	Generalitat	AMB Municipalities that belongs to AMB (except Barcelona)
ROP Agreement Generalitat- Barcelona City Council	ERDF ROP	National government	Generalitat	Barcelona City Council
Specific calls for municipalities from Catalan OP	ERDF ROP	National government	Generalitat	Local authorities (no AMB)
Low Carbon Economy Singular Projects from NOP	ERDF NOP	National government	IDAE (National government)	Local authorities (including AMB)
EDUSI	ERDF NOP	National government	AGE (National government)	Local authorities (no AMB)
UIA	ERDF EC initiative	European commission	Hauts-de-France Region	Local authorities (no AMB)
URBACT	ERDF EC initiative	European Commission	URBACT National Point	Local authorities (including AMB)
Interreg and ESPON	ERDF EC initiative	European commission	Hauts-de-France Region	Regions and local governments (including AMB)

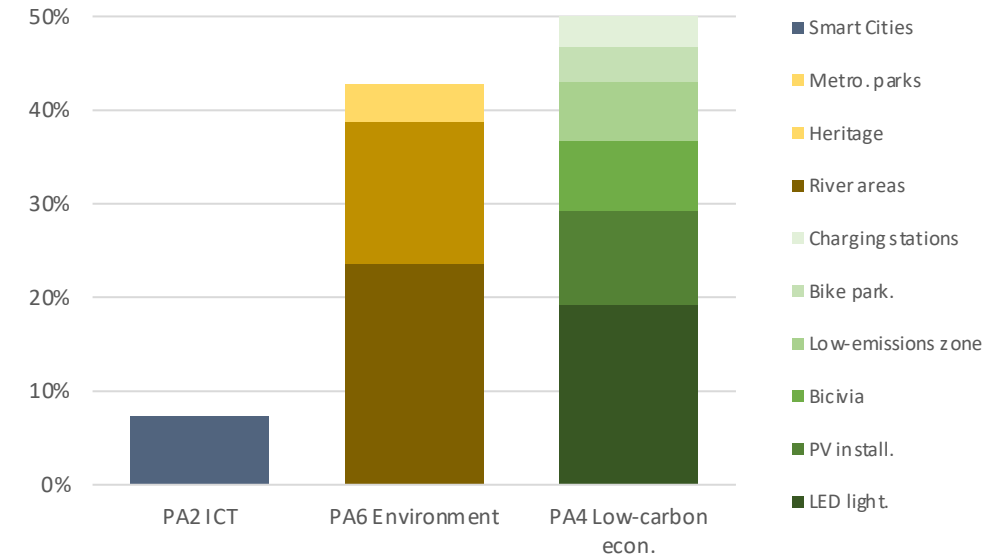
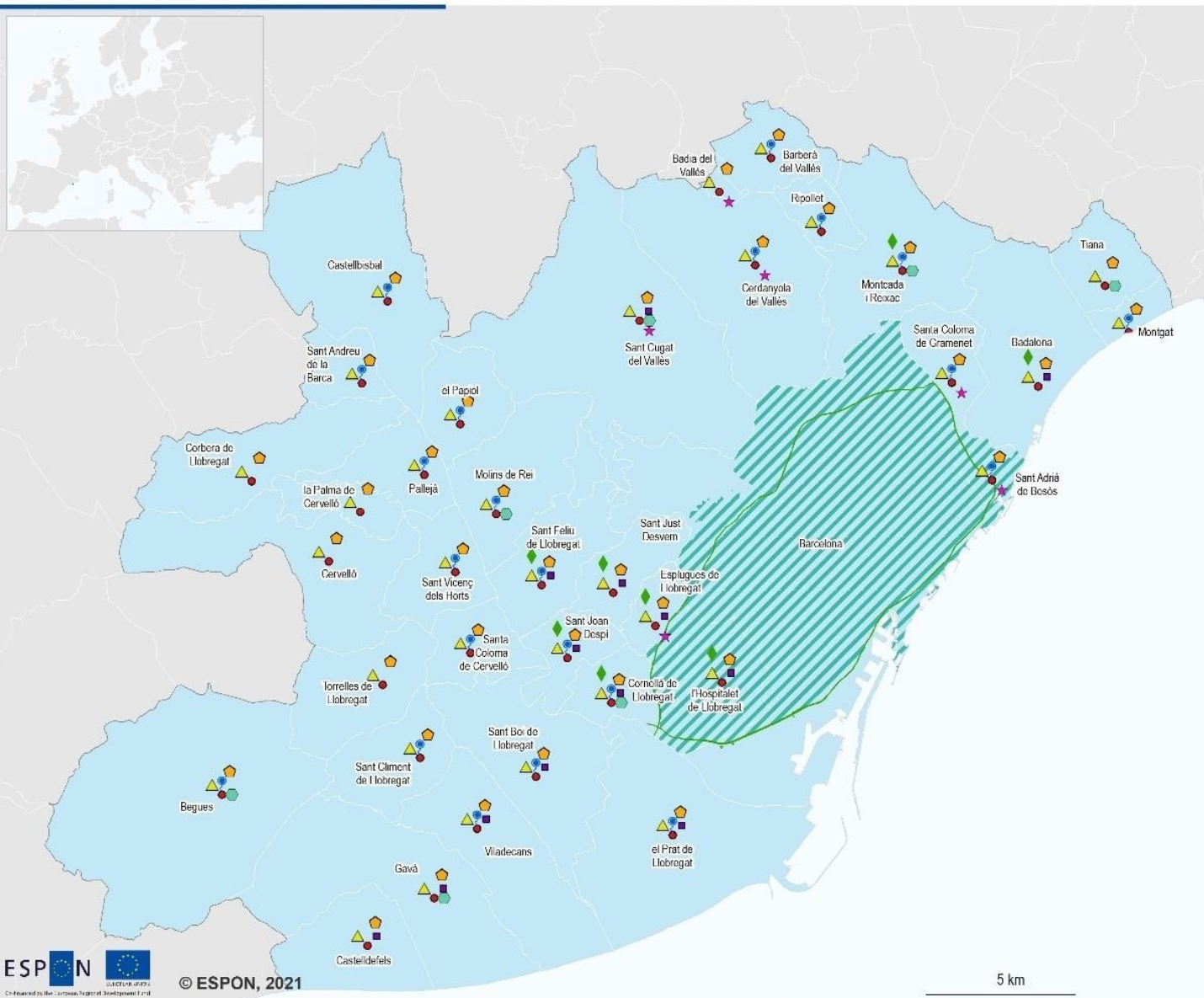
Distribution of total ERD Funds in the metropolitan region

ESPON © ESPON, 2021

Territorial level: LAU2 (version 2016)
 Source: ESPON METRO, 2020
 Origin of data: Eurostat and national statistical offices, 2020
 Metropolitan Region of Barcelona for administrative boundaries

Distribution of Generalitat-AMB Agreement funding in the metropolitan area

- Intervention in industrial/cultural heritage
- Intervention in river spaces
- Intervention in a Metropolitan Park
- Bike lane
- Roof photovoltaic installations
- Solar charging stations
- Secure bike stations
- Charging stations
- LED lighting
- Low emissions zone
- Other municipalities

Elements destacats

- **En el disseny en la política de Cohesió 2014 – 2021 a Espanya no es va tenir en compte l'AMB**, tampoc en el seguiment. La manca d'altres àrees metropolitanes institucionalitzades dificulta el seu reconeixement en l'arquitectura institucional
- **L'Eix Urbà del Programa Operatiu Pluriregional és un eix bàsicament municipal** a Catalunya, tot i que la convocatòria EDUSI permet agrupacions de municipis (el mateix passa amb les UIA)
- **La Intervencions Territorials Integrades (ITI), a diferència del que ha passat en d'altres països, ha estat poc utilitzat** per millorar cohesió de les àrees urbanes funcionals i enfortir la governança metropolitana

Elements destacats

- L'Acord del 2017: **l'AMB rep directament fons FEDER** que permet enfortir projectes metropolitans en mobilitat sostenible, eficiència energètica i infraestructura verda, entre d'altres.
- Degut a l'organització territorial a Catalunya, trobem **tres tipus de municipis en l'àrea urbana funcional** de Barcelona en relació a l'EUCP:
  - La ciutat central: Barcelona (Acord BCN ROP + programes eix urbà)
  - Els municipis que pertanyen a l'AMB (Acord AMB ROP + programes eix urbà)
  - Els municipis fora de l'AMB (programes eix urbà)

Recomanacions pel període 2021-2027

- Seria convenient que l'AMB participés des de l'inici en el disseny dels programes operatius: millor encaix entre capacitats, necessitats i prioritats.
- Es podrien reeditar els convenis FEDER entre la Generalitat i l'Ajuntament i la Generalitat i l'AMB però amb projectes compartits
- L'AMB podria treballar pel desenvolupament metropolità sostenible facilitant l'elaboració de projectes en aglomeració dels municipis del seu àmbit
- La ITI es podria utilitzar a Catalunya com a un instrument per enfortir la cohesió i la governança metropolitana en el desplegament de missions contemplades en el Pla Barcelona Demà